

Valtiovarainvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta (HE 7/2019 vp): Asia on saapunut valtiovarainvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Jaostovalmistelu

Asia on valmisteltu valtiovarainvaliokunnan verojaostossa.

Asiantuntijat

Verojaosto on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Suvi Anttila, valtiovarainministeriö
- johtava asiantuntija Soili Sinisalo, Verohallinto
- veroasiantuntija Toni Jääskeläinen, Kaupan liitto ry
- johtava veroasiantuntija Emmiliina Kujanpää, Keskuskauppakamari

Verojaosto on saanut kirjallisen lausunnon:

- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- Suomen Tilintarkastajat ry
- Veronmaksajain Keskusliitto ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan, että arvonlisäverolakiin tehtäisiin tavaroiden sisämarkkinakaupan arvonlisäverotuksen yhdenmukaistamista ja yksinkertaistamista koskevan Euroopan unionin direktiivin täytäntöönpanon edellyttämät kolme muutosta.

Arvonlisäverolakiin lisättäisiin ensinnäkin direktiiviä vastaava säännös siitä, mihin Euroopan unionin alueella tapahtuvaan liiketoimiketjun myyntiin tavaroiden kuljetus olisi liitettävä. Se, mi-

Valiokunnan mietintö VaVM 4/2019 vp

hin myyntiin tavaroiden kuljetus liittyy, vaikuttaa kaikkien ketjuun kuuluvien myyntien verotus-jäsenvaltion määräytymiseen.

Arvonlisäverolakia muutettaisiin direktiivin mukaisesti verovalvonnan helpottamiseksi lisäksi siten, että yhteisömyynnin verottomuuden edellytykseksi asetettaisiin ostajan arvonlisäverotunnisteen voimassaolo ja yhteenvetoilmoituksen antamisvelvollisuuden asianmukainen täyttäminen.

Arvonlisäverolakiin otettaisiin lisäksi direktiiviä vastaavat säännökset niin sanottuun call off -varastomenettelyyn liittyvien liiketoimien verokohtelun yksinkertaistamisesta, yksinkertaistuksen edellytyksistä ja siihen liittyvistä hallinnollisista velvoitteista. Call off -varastolla tarkoitetaan tilannetta, jossa myyjä siirtää tavaroita tiettyä ostajaa varten toisessa jäsenvaltiossa olevaan varastoon siten, että ostajasta tulee tavaroiden omistaja vasta silloin, kun hän ottaa tavarat varastosta. Yksinkertaistuksen johdosta myyjän ei tarvitsisi rekisteröityä verovelvolliseksi varaston sijaintivaltiossa.

Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annettuun lakiin tehtäisiin arvonlisäverolakiin ehdotetuista muutoksista johtuvat muutokset.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2020.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Hallituksen esityksestä ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa esityksen hyväksymistä vähäisin teknisin tarkennuksin. Lain yleiskielisyyden vaatimuksesta johtuen valiokunta pitää tarpeellisenä käyttää Call off -varaston sijaan käsitettä toimitusvarasto. Täsmennys on tekninen, eikä sillä ole tarkoitus muuttaa esityksessä ehdotettua varastomenettelyä sisällöllisesti.

Komissio on laatimassa yhteistyössä jäsenvaltioiden ja alan toimijoiden kanssa yksityiskohtaisia selittäviä huomioita direktiivistä muun muassa alan toimijoiden kysymysten pohjalta. Valiokunta pitää tämän lisäksi tärkeänä, että Verohallinto huolehtii muutosten riittävästä ohjeistuksesta.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Valtiovarainvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 7/2019 vp sisältyvän 2. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 7/2019 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan arvonlisäverolain (1501/1993) 18 b §:n 1 momentin 4 kohta, 18 c ja 18 d §, 26 a §:n 3 momentti, 26 b §:n 1 momentin 4 kohta, 63 §:n 2 momentti, 63 c—63 e § ja niiden edellä olevat väliotsikot, 63 f ja 63 g §, 70 §:n 2 momentti, 72 a §, 72 b §:n 2 momentti, 72 g §:n johdantokappale, 162 ja 209 s §,

sellaisina kuin niistä ovat 18 b §:n 1 momentin 4 kohta laissa 1767/1995, 18 c ja 18 d § laissa 416/2018, 26 a §:n 3 momentti, 63 §:n 2 momentti ja 63 e—63 g § laissa 935/2004, 26 b §:n 1 momentin 4 kohta laissa 505/2014, 63 c ja 72 a § sekä 72 b §:n 2 momentti laissa 1486/1994, 63 d § laissa 1392/2010 ja 505/2014, 63 d §:n edessä oleva väliotsikko laissa 1392/2010, 70 §:n 2 momentti laissa 763/1999, 72 g §:n johdantokappale laissa 331/2005 sekä 162 ja 209 s § laissa 773/2016, sekä

lisätään lakiin uusi 18 e, 18 f, 26 h ja 26 i §, 63 f §:n edelle uusi väliotsikko ja lakiin uusi 63 h § seuraavasti:

18 b §

Tavaraa ei katsota myydyn 18 a §:ssä tarkoitetulla tavalla, jos elinkeinonharjoittaja tai joku muu hänen puolestaan siirtää tavarat:

4) 63 d §:ssä tarkoitettua myyntiä varten; tai

18 c §

Elinkeinonharjoittajan ei katsota myyvän tavaraa 18 a §:ssä tarkoitetulla tavalla, jos hän siirtää tavarat **toimitusvarastojärjestelyjen** mukaisesti. Tämän sijasta elinkeinonharjoittajan katsotaan myyvän mainittujen varastojärjestelyjen mukaisesti siirtämänsä tavarat vastikkeellisesti 72 b §:n 1 momentissa tarkoitettuna yhteisömyyntinä silloin, kun se elinkeinonharjoittaja, jolle tavara oli tarkoitettu myytäväksi, ottaa tavarat omistukseensa.

Toimitusvarastojärjestelyjen katsotaan olevan olemassa, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

1) elinkeinonharjoittaja tai joku muu hänen puolestaan siirtää tavarat Suomesta toiseen jäsenvaltioon, jossa tavara on tarkoitettu myymään myydä toiselle elinkeinonharjoittajalle, jolla on elinkeinonharjoittajien välisen sopimuksen mukaisesti oikeus ottaa tavara omistukseensa;

2) tavarat siirtävän elinkeinonharjoittajan liiketoiminnan kotipaikka ei ole kuljetuksen päättymisvaltiossa, eikä hänellä ole siellä kiinteää toimipaikkaa;

Valiokunnan mietintö VaVM 4/2019 vp

3) elinkeinonharjoittaja, jolle tavara on tarkoitettu 1 kohdassa tarkoitettu tavoin myytäväksi, on merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin kuljetuksen päättymisvaltiossa, ja hänen henkilöllisyytensä ja hänelle kyseisessä jäsenvaltiossa myönnetty arvonlisäverotunniste ovat 2 kohdassa tarkoitettujen elinkeinonharjoittajan tiedossa kuljetuksen alkamisajankohtana;

4) tavaran siirtävä elinkeinonharjoittaja täyttää 162 §:n 1 momentin 4 kohdassa ja 209 s §:n 2 momentissa säädetyt velvollisuutensa.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään elinkeinonharjoittajasta, jolle tavara on tarkoitettu kuljetuksen alkaessa, sovelletaan myös tämän tilalle vastaavanlaisella sopimuksella tulleeseen elinkeinonharjoittajaan, jos hänen henkilöllisyytensä ja arvonlisäverotunnisteensa ovat tavaran siirtävän elinkeinonharjoittajan tiedossa korvaamisajankohtana ja jos viimeksi mainittu merkitsee korvaamisen 209 s §:n 2 momentissa tarkoitettuun luetteloon.

Jos tavaraa ei ole myyty 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettulle elinkeinonharjoittajalle eikä mitään 18 d §:ssä tarkoitettua tilannetta ole tapahtunut 12 kuukauden kuluessa siitä, kun tavara saapui kuljetuksen päättymisjäsenvaltioon, tavara katsotaan 1 momentista poiketen myydyksi 18 a §:ssä tarkoitettulla tavalla. Myynnin katsotaan tällöin tapahtuneen sitä päivää seuraavana päivänä, jona 12 kuukauden jakso päättyi. Myyntiä ei kuitenkaan katsota tapahtuneen, jos tavaraa ei ole myyty vastikkeellisesti ja se on viimeistään mainittuna päivänä palautettu Suomeen ja tästä on tehty merkintä 209 s §:n 2 momentissa tarkoitettuun luetteloon.

18 d §

Tavara katsotaan myydyksi 18 a §:ssä tarkoitettulla tavalla, jos ennen 18 c §:n 4 momentissa tarkoitettua määräajan päättymistä:

- 1) jokin 18 c §:n 2 momentissa tarkoitetuista edellytyksistä lakkaa täyttymästä;
- 2) 18 c §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen elinkeinonharjoittajan tilalle tulee toinen henkilö, mutta 18 c §:n 3 momentissa säädetyt edellytykset eivät täyty;
- 3) tavara myydään muulle henkilölle kuin 18 c §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettulle elinkeinonharjoittajalle;
- 4) tavara kuljetetaan muuhun maahan kuin Suomeen; tai
- 5) tavara tuhoutuu, häviää tai varastetaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa 18 a §:ssä tarkoitettua myynnin katsotaan tapahtuneen sinä päivänä, jona:

- 1) edellytys ei enää täyttnyt;
- 2) elinkeinonharjoittaja korvattiin toisella henkilöllä;
- 3) 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua myynti tapahtui;
- 4) 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu kuljetus alkoi;
- 5) tavara tosiasiallisesti vietiin pois tai tuhoutui, tai jos tämän päivän määrittely on mahdotonta, päivänä, jona tavaran tuhoutuminen tai katoaminen havaittiin.

18 e §

Arvosetelillä tarkoitetaan välinettä, johon liittyy velvoite hyväksyä se tavaroiden tai palvelujen myynnin vastikkeeksi tai vastikkeen osaksi ja johon liittyvät myytävät tavarat tai palvelut taikka mahdollisten myyjien henkilöllisyys on mainittu joko välineessä itsessään tai sitä koskevissa asiakirjoissa, kuten sen käyttöehdoissa. Postimerkkiä ei pidetä arvosetelinä.

Televiestintäpalveluja myyvän elinkeinonharjoittajan liikkeelle laskemaa välinettä, jota voidaan käyttää muun muassa näiden palvelujen vastikkeeksi, pidetään arvosetelinä, mikä ei kuiten-

Valiokunnan mietintö VaVM 4/2019 vp

kaan vaikuta 41 ja 42 §:n soveltamiseen liikkeeseenlaskijan välineen avulla mahdollisesti suorittamien erillisten palvelujen myyntiin.

Yksikäyttöarvosetelillä tarkoitetaan arvoseteliä, johon liittyvistä tavaroiden ja palvelujen myynneistä suoritettavan arvonlisäveron määrä sekä tavaroiden ja palvelujen myyntimaa on tiedossa arvosetelin liikkeeseenlaskuhetkellä. Monikäyttöarvosetelillä tarkoitetaan arvoseteliä, joka ei ole yksikäyttöarvoseteli.

18 f §

Arvosetelin luovutus ei ole arvoseteliin liittyvien tavaroiden tai palvelujen myynneistä erillinen tavarain tai palvelun myynti. Mahdollisen arvosetelin jakeluun liittyvän erillisen palvelun myynti on verotuksen piirissä yleisten säännösten mukaisesti.

Yksikäyttöarvoseteliin liittyvien tavaroiden tai palvelujen myyjän arvosetelin myynnistä saamaa vastiketta pidetään näiden tavaroiden ja palvelujen myynnistä saatuna 15 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisena vastikkeena tai sen osana.

Kun verovelvollinen, jolla ei ole velvollisuutta hyväksyä yksikäyttöarvoseteliä tavaroiden tai palvelujen myynnin vastikkeeksi tai sen osaksi, luovuttaa arvosetelin omissa nimissään, hänen katsotaan myyvän seteliin liittyvät tavarat ja palvelut arvosetelin ostajalle. Tätä sovelletaan vain, jos on selvää, että setelin arvo kattaa siihen liittyvien tavaroiden tai palvelujen myynnin koko vastikkeen.

Elinkeinonharjoittajan, jolla on velvollisuus hyväksyä yksikäyttöarvoseteli tavaroiden tai palvelujen myynnin vastikkeeksi, katsotaan myyneen tavarat tai palvelut sellaiselle verovelvolliselle, jonka katsotaan 3 momentin mukaisesti myyneen ne arvosetelin ostajalle.

26 a §

Tavarain hankintaa ei katsota yhteisöhankinnaksi, jos kyse on 63 §:n 3 momentissa taikka 63 a tai 63 e §:ssä tarkoitettua myyntistä.

26 b §

Tavaraa ei katsota hankitun 26 a §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla, jos elinkeinonharjoittaja tai joku muu hänen puolestaan siirtää tavarain:

4) 63 d §:ssä tarkoitettua myyntiä varten; tai

3 a luku

Tavarain yhteisöhankinta

26 h §

Elinkeinonharjoittajan ei katsota tekevän 26 a §:n 2 momentissa tarkoitettua tavarain yhteisöhankintaa, jos hän siirtää tavarain **toimitusvarastojärjestelyjen** mukaisesti. Tämän sijasta sen elinkeinonharjoittajan, jolle tavara on tarkoitettu, katsotaan tekevän 26 a §:n 1 momentissa tarkoitettua vastikkeellisen yhteisöhankinnan silloin, kun hän ottaa näiden varastojärjestelyjen mukaisesti siirretyn tavarain omistukseensa.

Valiokunnan mietintö VaVM 4/2019 vp

Toimitusvarastojärjestelyjen katsotaan olevan olemassa, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

1) elinkeinonharjoittaja tai joku muu hänen puolestaan siirtää tavaran toisesta jäsenvaltiosta Suomeen, jossa tavara on tarkoitettu myöhemmin myydä toiselle elinkeinonharjoittajalle, jolla on elinkeinonharjoittajien välisen sopimuksen mukaisesti oikeus ottaa tavara omistukseensa;

2) tavaran siirtävän elinkeinonharjoittajan liiketoiminnan kotipaikka ei ole Suomessa, eikä hänellä ole täällä kiinteää toimipaikkaa;

3) elinkeinonharjoittaja, jolle tavara on tarkoitettu 1 kohdassa tarkoitettuihin tavoin myytäväksi, on merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin Suomessa, ja hänen henkilöllisyytensä ja suomalainen arvonlisäverotunnisteensa ovat 2 kohdassa tarkoitettujen elinkeinonharjoittajan tiedossa kuljetuksen alkamisajankohtana;

4) tavaran siirtävä elinkeinonharjoittaja täyttää 162 §:n 1 momentin 4 kohdassa ja 209 s §:n 2 momentissa säädettyjä velvollisuuksia vastaavat kuljetuksen alkamisjäsenvaltion lainsäädännön mukaiset velvollisuutensa.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään elinkeinonharjoittajasta, jolle tavara on tarkoitettu kuljetuksen alkaessa, sovelletaan myös tämän tilalle vastaavanlaisella sopimuksella tulleeseen elinkeinonharjoittajaan, jos hänen henkilöllisyytensä ja suomalainen arvonlisäverotunnisteensa ovat tavaran siirtävän elinkeinonharjoittajan tiedossa korvaamisajankohtana ja jos viimeksi mainittu merkitsee korvaamisen 209 s §:n 2 momentissa tarkoitettua luetteloa vastaavaan kuljetuksen alkamisjäsenvaltion lainsäädännön mukaiseen luetteloon.

Jos tavaraa ei ole myyty 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettulle elinkeinonharjoittajalle eikä mitään 26 i §:ssä tarkoitettua tilannetta ole tapahtunut 12 kuukauden kuluessa siitä, kun tavara saapui Suomeen, siirtäjän katsotaan 1 momentista poiketen tehneen 26 a §:n 2 momentissa tarkoitettua tavaran yhteisöhankinnan. Yhteisöhankinnan katsotaan tällöin tapahtuneen sitä päivää seuraavana päivänä, jona 12 kuukauden jakso päättyi. Yhteisöhankintaa ei kuitenkaan katsota tapahtuneen, jos tavaraa ei ole myyty vastikkeellisesti ja se on viimeistään mainittuna päivänä palautettu kuljetuksen alkamisjäsenvaltioon ja tästä on tehty merkintä 209 s §:n 2 momentissa tarkoitettua vastaavaan luetteloon kuljetuksen alkamisjäsenvaltiossa.

26 i §

Tavaran siirtäjän katsotaan tehneen 26 a §:n 2 momentissa tarkoitettua tavaran yhteisöhankinnan, jos ennen 26 h §:n 4 momentissa tarkoitettua määräajan päättymistä:

1) jokin 26 h §:n 2 momentissa tarkoitetuista edellytyksistä ei enää täyty;

2) 26 h §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettua elinkeinonharjoittajan tilalle tulee toinen henkilö, mutta 26 h §:n 3 momentissa säädetty edellytykset eivät täyty;

3) tavara myydään muulle henkilölle kuin 26 h §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettulle elinkeinonharjoittajalle;

4) tavara kuljetetaan muuhun maahan kuin siihen jäsenvaltioon, josta se oli alun perin siirretty; tai

5) tavara tuhoutuu, häviää tai varastetaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa yhteisöhankinnan katsotaan tapahtuneen sinä päivänä, jona:

1) edellytys ei enää täyttnyt;

2) elinkeinonharjoittaja korvattiin toisella henkilöllä;

3) 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettu myynti tapahtui;

4) 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu kuljetus alkoi;

Valiokunnan mietintö VaVM 4/2019 vp

5) tavara tosiasiallisesti vietiin pois tai tuhottiin, tai jos tämän päivän määrittely on mahdotonta, päivänä, jona tavaran tuhoutuminen tai katoaminen havaittiin.

63 §

Ostajalle kuljetettava tavara on myyty Suomessa, jos tavara on täällä myyjän tai jonkun muun aloittaessa kuljetuksen, jollei 3 momentissa tai 63 a, 63 b tai 63 e §:ssä toisin säädetä. Tavara on myyty Suomessa silloinkin, kun tavara on Yhteisön ulkopuolella kuljetuksen alkaessa, jos myyjä tuo sen Suomeen myyntiä varten.

Kuljetuksen liittäminen myyntiin Yhteisön sisäisissä ketjuliiketoimissa

63 c §

Jos samat tavarat myydään useamman kerran peräkkäin ja ne kuljetetaan Suomesta toiseen jäsenvaltioon tai toisesta jäsenvaltiosta Suomeen suoraan ensimmäiseltä myyjältä ketjun viimeiselle ostajalle, ainoastaan väliportaan myyjälle tapahtunut myynti katsotaan kuljetettavien tavaroiden myynniksi.

Jos väliportaan myyjä on kuitenkin ilmoittanut edelliselle myyjälle kuljetuksen alkamisjäsenvaltiossa annetun arvonnäisäverotunnisteensa, ainoastaan väliportaan myyjän tekemä myynti katsotaan kuljetettavien tavaroiden myynniksi.

Väliportaan myyjällä tarkoitetaan sellaista ketjuun kuuluvaa muuta kuin ketjun ensimmäistä myyjää, joka tai jonka puolesta kolmas osapuoli kuljettaa tavarat.

Myynti kuljetusvälineissä Yhteisön alueella

63 d §

Vesi- tai ilma-aluksessa taikka junassa Yhteisön alueella tapahtuvan henkilökuljetuksen aikana suoritettujen tavaroiden myynnin katsotaan tapahtuvan Suomessa vain silloin, kun kuljetuksen lähtöpaikka on täällä.

Yhteisön alueella tapahtuvalla henkilökuljetuksella tarkoitetaan lähtö- ja määräpaikan välistä kuljetusta, johon ei sisälly pysähtymistä Yhteisön ulkopuolella. Paluukuljetus katsotaan erilliseksi kuljetukseksi.

Henkilökuljetuksen lähtöpaikalla tarkoitetaan paikkaa, jossa kuljetusvälineeseen ensimmäisen kerran voi nousta matkustajia Yhteisön alueella. Henkilökuljetuksen määräpaikalla tarkoitetaan paikkaa, jossa viimeisen kerran Yhteisön alueella kuljetusvälineestä voi poistua matkustajia.

Jos kuljetusväline pysähtyy lähtö- ja määräpaikan välillä Yhteisön ulkopuolella, katsotaan pysähtymistä edeltävän kuljetuksen määräpaikaksi viimeinen Yhteisön alueella oleva määräpaikka ja pysähtymisen jälkeisen kuljetuksen lähtöpaikaksi ensimmäinen Yhteisön alueella oleva lähtöpaikka.

Sähkön ja verkon kautta toimitettavan kaasun tai lämpö- ja jäähdytysenergian myynti

63 e §

Sähkö, unionin alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettava kaasu sekä lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettava lämpö- ja jäähdytysenergia,

Valiokunnan mietintö VaVM 4/2019 vp

joka myydään verovelvolliselle jälleenmyyjälle, on myyty Suomessa, jos verovelvollisella jälleenmyyjällä on täällä kiinteä toimipaikka, johon nämä tavarat luovutetaan. Jos näitä tavaroita ei luovuteta Suomessa tai muualla olevaan kiinteään toimipaikkaan, niiden myynti on tapahtunut Suomessa, jos verovelvollisen jälleenmyyjän liiketoiminnan kotipaikka on täällä.

Sähkö, unionin alueella sijaitsevan maakaasuverkon tai siihen yhdistetyn verkon kautta toimitettava kaasu sekä lämpö- ja jäähdytysverkon kautta toimitettava lämpö- ja jäähdytysenergia, jota ei myydä verovelvolliselle jälleenmyyjälle, on myyty Suomessa, jos ostaja tosiasiallisesti kuluttaa ne täällä. Jos ostaja ei tosiasiallisesti kuluta näitä tavaroita tai osaa niistä, kuluttamattomat tavarat katsotaan kulutetuiksi Suomessa, jos ostajalla on täällä kiinteä toimipaikka, johon nämä tavarat luovutetaan. Jos näitä tavaroita ei luovuteta Suomessa tai muualla olevaan kiinteään toimipaikkaan, ostajan katsotaan kuluttaneen tavarat Suomessa, jos ostajan liiketoiminnan kotipaikka on täällä.

Tässä pykälässä verovelvollisella jälleenmyyjällä tarkoitetaan elinkeinonharjoittajaa, jonka pääasiallisena toimintana kaasun, sähkön sekä lämpö- ja jäähdytysenergian ostojen osalta on kyseisten tuotteiden jälleenmyynti ja jonka oma kulutus näiden tuotteiden osalta on hyvin vähäinen.

Yhteisöhankinta

63 f §

Tavaran yhteisöhankinta on tapahtunut Suomessa, jos ostajalle kuljetettava tavara on täällä kuljetuksen päättyessä.

63 g §

Tavaran yhteisöhankinnan katsotaan tapahtuvan Suomessa silloinkin, kun ostaja on käyttänyt yhteisöhankinnassa Suomessa annettua arvonlisäverotunnistetta ja tavaran kuljetus on alkanut toisesta jäsenvaltiosta, ellei ostaja näytä, että yhteisöhankinta on verotettu tai että hän on täyttänyt yhteisöhankintaan liittyvän ilmoitusvelvollisuutensa siinä jäsenvaltiossa, missä tavaran kuljetus päättyi.

63 h §

Tavaran yhteisöhankinta katsotaan verotetun 63 g §:ssä tarkoitetulla tavalla tavaran kuljetuksen päättymisvaltiossa myös silloin, kun:

- 1) ostajana on elinkeinonharjoittaja, jonka liiketoiminnan kotipaikka ei ole kuljetuksen päättymisvaltiossa eikä hänellä ole siellä kiinteää toimipaikkaa;
- 2) ostaja on ostanut tavaran kuljetuksen päättymisvaltiossa tapahtuvaa edelleenmyyntiä varten;
- 3) seuraavana ostajana on elinkeinonharjoittaja tai muu oikeushenkilö kuin elinkeinonharjoittaja, joka on merkitty kuljetuksen päättymisvaltiossa arvonlisäverovelvollisten rekisteriin;
- 4) tavara on kuljetettu ostajan yhteisöhankintaan liittyen suoraan muusta jäsenvaltiosta kuin Suomesta seuraavalle ostajalle;
- 5) ostajan edelleenmyyntiä koskeva lasku on ostajan sijoittautumisjäsenvaltion tai, jos seuraava ostaja on laatinut laskun, kuljetuksen päättymisvaltion 209 e §:ää vastaavan säännöksen mukainen; ja
- 6) ostaja on täyttänyt 162 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuutensa.

Valiokunnan mietintö VaVM 4/2019 vp

70 §

Veroa suoritetaan matkatavaroissa mukaan otettavien tavaroiden myynnistä vesi- tai ilmaluksessa matkustaville, jos myynti tapahtuu 63 d §:ssä tarkoitetun henkilökuljetuksen aikana.

72 a §

Veroa ei suoriteta 72 b §:ssä tarkoitetusta tavaroiden yhteisömyynnistä.

Myynnin verottomuuden edellytyksenä on, että myyjä on sen osalta asianmukaisesti täyttänyt 162 §:ssä säädetyn velvollisuuden antaa yhteenvetoilmoitus. Tämä ei kuitenkaan koske vähäisenä pidettäviä laiminlyöntejä.

72 b §

Tavaroiden myynti katsotaan yhteisömyynniksi vain, jos:

- 1) ostajana on muussa jäsenvaltiossa kuin Suomessa toimiva elinkeinonharjoittaja tai muu oikeushenkilö kuin elinkeinonharjoittaja; ja
- 2) ostajalle on muussa jäsenvaltiossa annettu arvonlisäverotunniste ja hän on ilmoittanut tämän tunnisteen myyjälle.

72 g §

Suomessa 63 f §:n mukaan tapahtuvasta tavaroiden yhteisömyynnistä ei ole suoritettava veroa, jos:

162 §

Verovelvollisen on annettava kultakin kalenterikuukaudelta yhteenvetoilmoitus:

- 1) 72 b ja 72 c §:ssä tarkoitetuista yhteisömyynneistä;
- 2) sellaisista 65 §:ää vastaavan säännöksen mukaan verotettavien palveluiden myynneistä, joista palvelun ostava elinkeinonharjoittaja tai arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkitty oikeushenkilö, joka ei ole elinkeinonharjoittaja, on toisessa jäsenvaltiossa 9 §:n 1 momenttia vastaavan säännöksen mukaan velvollinen suorittamaan veron, lukuun ottamatta verotusvaltiossa verosta vapautettuja palveluiden myynnejä;
- 3) kuljetuksen päättymisvaltiossa tapahtuvista tavaroiden edelleenmyynneistä, jos verovelvollisen tekemä tavaroiden yhteisömyynnistä katsotaan 63 g §:n nojalla verotetun kuljetuksen päättymisvaltiossa;
- 4) sellaisten elinkeinonharjoittajien arvonlisäverotunnisteista, joita varten tavaroita on kuljetettu 18 c §:ssä tarkoitettujen **toimitusvarastojärjestelyjen** mukaisesti, ja näiden tietojen muutoksista.

Ostajalle annettu yhteenvetoilmoituksessa ilmoitettua myyntiä koskeva vuosi- ja vaihtoalennus, osto- ja myyntihyvitys, ylijäämäpalautus, muu sellainen oikaisuerä tai muu myyntiä koskeva muutos ilmoitetaan yhteenvetoilmoituksessa siltä kalenterikuukaudelta, jolle se on hyvän kirjanpitoajan mukaan kirjanpidossa kirjattava.

Ilmoitus tulee antaa viimeistään kalenterikuukautta seuraavan kuukauden 20 päivänä.

Valiokunnan mietintö VaVM 4/2019 vp

Verohallinto antaa tarkemmat määräykset yhteenvetoilmoituksessa annettavista tiedoista ja tietojen antotavasta.

209 s §

Elinkeinonharjoittajan on pidettävä luetteloa niistä tavaroista, jotka hän itse tai joku muu hänen puolestaan kuljettaa toiseen jäsenvaltioon 18 b §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettuja liiketoimia varten.

Elinkeinonharjoittajan, joka siirtää tavaroita 18 c §:ssä tarkoitettujen **toimitusvarastojärjestelyjen** mukaisesti, on pidettävä luetteloa, joka mahdollistaa mainitun pykälän asianmukaisen noudattamisen valvonnan.

Elinkeinonharjoittajan kirjanpidosta on voitava tunnistaa sellaiset irtaimet esineet, jotka toisessa jäsenvaltiossa arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkitty elinkeinonharjoittaja on hänelle tästä jäsenvaltiosta lähettänyt esineeseen kohdistuvaa työsuoritusta tai arvonmääritystä varten.

Elinkeinonharjoittajan, jolle myydään tavaroita 26 h §:ssä tarkoitettujen **toimitusvarastojärjestelyjen** mukaisesti, on pidettävä luetteloa näistä tavaroista.

Edellä 2 ja 4 momentissa tarkoitettujen luetteloiden tietovaatimuksista säädetään yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY täytäntöönpanotoimenpiteistä annetun neuvoston täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 282/2011 54 a artiklassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tätä lakia sovelletaan, jos myyty tavara on toimitettu lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Ennen tämän lain voimaantuloa toimitettujen tavaroiden myyntiin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain 18 c, 18 d, 26 h ja 26 i §:ää sovelletaan, jos tavara on siirretty toiseen jäsenvaltioon tai toisesta jäsenvaltiosta lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen. Tavaroihin, jotka on siirretty ennen lain voimaantuloa Suomesta toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevaan tai toisesta jäsenvaltiosta Suomessa sijaitsevaan varastoon, josta ostajalla on oikeus ottaa tavarat omistukseensa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

2.

Laki

Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain (1266/1996) 2—5 §, sellaisena kuin niistä on 5 § laissa 888/2009, seuraavasti:

2 §

Sovellettaessa arvonlisäverolain (1501/1993) 1 §:n 1 momentin 3 kohtaa Ahvenanmaan maakunnan ei katsota kuuluvan Suomen alueeseen.

3 §

Sovellettaessa arvonlisäverolain 18 a—18 d §:ää Ahvenanmaan maakunnan ei katsota kuuluvan Suomen alueeseen.

4 §

Sovellettaessa arvonlisäverolain 26 a, 26 b, 26 h ja 26 i §:ää Ahvenanmaan maakunnan ei katsota kuuluvan Suomen alueeseen.

5 §

Sovellettaessa arvonlisäverolain 63, 63 a—63 c, 63 e, 63 f ja 63 h §:ää Ahvenanmaan maakunnan ei katsota kuuluvan Suomen alueeseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 20 _____.

Valiokunnan mietintö VaVM 4/2019 vp

Helsingissä 18.10.2019

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Johannes Koskinen sd
jäsen Tarja Filatov sd
jäsen Sanni Grahn-Laasonen kok
jäsen Timo Heinonen kok
jäsen Heli Järvinen vihr
jäsen Esko Kiviranta kesk
jäsen Jari Koskela ps
jäsen Markus Lohi kesk
jäsen Pia Lohikoski vas
jäsen Raimo Piirainen sd
jäsen Jussi Saramo vas
jäsen Sami Savio ps
jäsen Iris Suomela vihr
jäsen Pia Viitanen sd
varajäsen Toimi Kankaanniemi ps
varajäsen Arto Pirttilahti kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Ilkka Lahti